

Αθήνα 04-9-2025

Αρ.πρωτ.: 100141

Προς

Τον Αξιότιμο Πρωθυπουργό της Ελλάδος

Κύριο Κυριάκο Μητσοτάκη

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Κατά την τελευταία περίοδο διαπιστώνεται μια αισθητή υποχώρηση της θεσμικής προσοχής προς τον τουρισμό. Δημιουργείται η εντύπωση ότι η συμβολή του στην εθνική οικονομία τείνει να θεωρείται δεδομένη, χωρίς την απαραίτητη συνέχεια σε μέτρα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς του. Οι συνέπειες αυτής της μεταβολής είναι ήδη ορατές.

Παρά τις επιμέρους θετικές ενδείξεις, η φετινή τουριστική περίοδος, στη μεγάλη πλειοψηφία των περιοχών της χώρας, εμφάνισε σημάδια επιβράδυνσης. Αντίστοιχα, οι πρώτες ενδείξεις για το έτος 2026 δεν είναι ενθαρρυντικές, καθώς η αγορά δείχνει να μεταστρέφεται, ιδίως στις μεγάλες συνεργασίες με τους διεθνείς ταξιδιωτικούς οργανισμούς, από Sellers Market σε Buyers Market.

Ο τουρισμός παρουσιάζει υψηλή ελαστικότητα στην τιμή. Επίσης, είναι εξαγωγικός τομέας με διεθνή προσανατολισμό, που λειτουργεί σε περιβάλλον οξύτατου ανταγωνισμού και αξιολογείται καθημερινά στη διεθνή αγορά, επηρεάζεται δε άμεσα από κάθε μορφή επιβάρυνσης. Οι υψηλότεροι έμμεσοι φόροι στη Μεσόγειο και από τους υψηλότερους στην Ευρώπη (ΦΠΑ διαμονής, τέλος ανθεκτικότητας στη κλιματική κρίση και δημοτικά τέλη, που στην πράξη μάλιστα στερούνται ανταποδοτικότητας – τα σχετικά στοιχεία επιβεβαιώνονται από πρόσφατη μελέτη της PwC για λογαριασμό του ΙΝΣΕΤΕ, την οποία και θα σας αποστείλουμε), σε συνδυασμό με την αύξηση του κόστους ενέργειας και των πρώτων υλών, αλλά και το υψηλό ακόμα (παρά τις μειώσεις των τελευταίων ετών) μη μισθολογικό κόστος, λειτουργούν ανασταλτικά στην ανταγωνιστικότητα.

Επιπλέον, το έλλειμμα που έχουμε ακόμα σε δημόσιες υποδομές, όπως στις μεταφορές, τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης ή τη διαχείριση απορριμμάτων, περιορίζει τη συνολική εμπειρία των επισκεπτών και μειώνει την ελκυστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Παράλληλα, η παρατεταμένη καθυστέρηση στην έκδοση του Ειδικού Χωροταξικού Σχεδίου για τον Τουρισμό εντείνει την αβεβαιότητα στους εν δυνάμει επενδυτές, καθώς απουσιάζει ένα σαφές και θεσμοθετημένο πλαίσιο για τον χωρικό σχεδιασμό, αποθαρρύνοντας την υλοποίηση βιώσιμων επενδύσεων και υπονομεύοντας τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του τομέα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ο ξενοδοχειακός κλάδος αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του ελληνικού τουρισμού, όχι μόνο ως βασικός πάροχος υπηρεσιών φιλοξενίας, αλλά και ως σημαντικός εργοδότης. Ο ξενοδοχειακός κλάδος αποτελεί εργοδότη αναφοράς και σταθερό παράδειγμα ρυθμισμένων εργασιακών σχέσεων, καθώς εδώ και περισσότερες από πέντε δεκαετίες διέπεται από Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, η οποία παρέμεινε ενεργή ακόμη και στα χρόνια των μνημονίων. Μια ΣΣΕ που για το τρέχον έτος προβλέπει αυξήσεις άνω του 5%, με κατώτατο μισθό, στην χαμηλότερη κατηγορία, τα 950 ευρώ (με την πλειοψηφία των επιχειρήσεων που λειτουργούν ιδίως στους

μεγάλους τουριστικούς προορισμούς να καταβάλλουν πολύ υψηλότερους μισθούς), καθώς και τη σύσταση Ταμείου Επαγγελματικής Ασφάλισης, μια καινοτόμος πρωτοβουλία που ενισχύει την επαγγελματική ασφάλεια και επιβραβεύει την παραμονή των εργαζομένων στον κλάδο.

Η Πολιτεία οφείλει να ενσωματώνει στον σχεδιασμό της τόσο τον τουριστικό τομέα, όσο και τον εξαγωγικό του χαρακτήρα. Μόνο με μια ολοκληρωμένη στρατηγική που θα λαμβάνει υπόψη το σύνολο των παραμέτρων που επηρεάζουν τον τομέα, μπορεί να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη ανάπτυξή του, για τις μεγάλες τις μεσαίες τις μικρές και τις πολύ μικρές μονάδες.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Έχετε εμπράκτως αποδείξει ότι αναγνωρίζετε τη σημασία του τουρισμού για την εθνική οικονομία, μέσα από παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες που έχουν στηρίξει τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων, προστατεύσει τις θέσεις εργασίας και ενισχύσει τη δυναμική ανάπτυξη του τομέα. Η συμβολή σας αυτή είναι αδιαμφισβήτητη και αναγνωρίζεται από το σύνολο των επαγγελματιών του τουρισμού.

Ενόψει των ανωτέρω, και με γνώμονα τις νέες προκλήσεις που αναδύονται, προτείνουμε να εξετάσετε το ενδεχόμενο λήψης των εξής μέτρων που θα συμβάλουν στη θωράκιση του τουριστικού προϊόντος της χώρας και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς του:

- **Μείωση του ΦΠΑ διαμονής**, προκειμένου να συγκλίνει τόσο με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και με ανταγωνίστριες στον τομέα μεσογειακές χώρες.
- **Μείωση του τέλους ανθεκτικότητας στη κλιματική κρίση** και ρητή πρόβλεψη της ανταποδοτικότητάς του. Το ποσό που θα προκύψει από τη μείωση θα πρέπει να καλυφθεί από άλλους κλάδους της οικονομίας, καθώς η αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης είναι συλλογική ευθύνη και δεν μπορεί να βαρύνει αποκλειστικά τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις.
- **Πρόβλεψη της υποχρεωτικής ανταποδοτικότητας των δημοτικών τελών** και διαφάνεια στην εφαρμογή της.
- **Μείωση των ασφαλιστικών εισφορών**, ιδίως σε κλάδους όπως ο ξενοδοχειακός όπου οι εργασιακές σχέσεις ρυθμίζονται με ΣΣΕ, με αποτέλεσμα οι ελάχιστες καταβαλλόμενες αποδοχές να είναι σαφώς υψηλότερες των νομίμων με την εντεύθεν ενίσχυση των εσόδων του ΕΦΚΑ.
- **Ολοκλήρωση του Ειδικού Χωροταξικού για τον Τουρισμό** και των Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων.
- **Θέσπιση ενός ολοκληρωμένου και αυστηρού πλαισίου λειτουργίας της βραχυχρόνιας μίσθωσης**, η οποία παρά τις πρωτοβουλίες που έχουν ληφθεί το τελευταίο διάστημα εξακολουθεί να λειτουργεί ανεξέλεγκτα.
- **Μείωση του κόστους μετακίνησης** μέσω του περιορισμού της φορολογικής επιβάρυνσης των καυσίμων.
- **Αύξηση της διαφημιστικής δαπάνης.**
- **Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός δημοσίων υποδομών.**

Είμαστε στη διάθεσή σας για έναν ουσιαστικό διάλογο, προκειμένου να συμβάλουμε στη διαμόρφωση των κατάλληλων πολιτικών που θα ενισχύσουν τη βιωσιμότητα και τη δυναμική του ελληνικού τουρισμού στο διεθνές περιβάλλον.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ

Με εκτίμηση

Γιάννης Χατζής

Άγγελος Καλλίας

Πρόεδρος Δ.Σ.

Γενικός Γραμματέας